

บทที่ 5

สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาพฤติกรรมการบริหารงานตามสภาพที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของครูผู้สอนที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ซึ่งผู้วิจัยได้สรุปขั้นตอนการวิจัย สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. วิธีดำเนินการวิจัย
3. การวิเคราะห์ข้อมูล
4. สรุปผลการวิจัย
5. อภิปรายผล
6. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อพฤติกรรมการบริหารงานตามสภาพที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ทั้งโดยรวมและรายด้าน
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อพฤติกรรมการบริหารงานตามสภาพที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ที่มีเพศต่างกัน ทั้งโดยรวม และ รายด้าน
3. เพื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อพฤติกรรมการบริหารงานตามสภาพที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ที่มีประสบการณ์ต่างกัน ทั้งโดยรวม และ รายด้าน
4. เพื่อศึกษาข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริหารงานที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอน ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 จำนวน 2,049 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอน ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 จำนวน 323 คน ซึ่งเทียบจากตารางของ Krejcie and Morgan แล้วทำการสุ่มอย่างง่ายตามสัดส่วนเพศ และประสบการณ์ในการทำงาน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการบริหารงานตามสภาพที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของครูผู้สอน มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ มีจำนวน 56 ข้อ มีความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.96

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่อง ไมโครคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows Version 11.00 เพื่อแปลผลการวิเคราะห์ ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ และประสบการณ์ในการทำงาน วิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ

2. ระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อพฤติกรรมกรรมการบริหารงานตามสภาพที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อพฤติกรรมกรรมการบริหารงานตามสภาพที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามเพศ ทั้งโดยรวมและรายด้าน ใช้สถิติ t - test แบบ Independent ใช้นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อพฤติกรรมกรรมการบริหารงานตามสภาพที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ทั้งโดยรวมและรายด้าน ใช้สถิติ F - test ใช้นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. การวิเคราะห์ข้อคิดเห็น และ ข้อเสนอแนะต่อพฤติกรรมกรรมการบริหารงานที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน วิเคราะห์โดยหาความถี่แล้วคิดเป็นร้อยละ

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อพฤติกรรมการบริหารงานตามสภาพที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สรุปผลการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

1. ครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการบริหารงานตามสภาพที่เป็นจริงของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก 3 ด้าน คือ ด้านการจัดองค์กร ด้านการจัดบุคคลเข้าทำงาน และด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน อยู่ในระดับปานกลาง 5 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการบริหารหลักสูตร ด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา ด้านการสั่งงานหรือการอำนวยความสะดวก ด้านการวางแผน และด้านการวัดและประเมินผลการเรียน ตามลำดับ
2. ครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการบริหารงานที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด 6 ด้าน คือ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการวัดและประเมินผลการเรียน ด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา ด้านการวางแผน ด้านการจัดองค์กร ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และ ด้านการบริหารหลักสูตร ตามลำดับ อยู่ในระดับมาก 2 ด้าน คือ ด้านการจัดบุคคลเข้าทำงาน และ ด้านการสั่งงานหรือการอำนวยความสะดวก
3. ครูผู้สอนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการบริหารงานตามสภาพที่เป็นจริงของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานทั้ง โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน
4. ครูผู้สอนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการบริหารงานที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการวางแผนที่พบว่าครูผู้สอนเพศชายมีความคิดเห็นมากกว่าครูผู้สอนเพศหญิง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
5. ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการบริหารงานตามสภาพที่เป็นจริงของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานทั้ง โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน
6. ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการบริหารงานที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการจัดบุคคลเข้าทำงานที่ครูผู้สอน

ที่มีประสบการณ์มากกว่า 20 ปี มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมกรรมการบริหารงานที่พึงประสงค์มากกว่า ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ 10–20 ปี และ ด้านการบริหารหลักสูตร ด้านการวัดและประเมินผล การเรียน ที่พบว่า ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ 10–20 ปี มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมกรรมการบริหารงานที่พึงประสงค์มากกว่าครูผู้สอนที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 10 ปี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

7. ครูผู้สอนเสนอแนะความคิดเห็นต่อพฤติกรรมกรรมการบริหารงานที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เรียงลำดับตามความถี่จากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ผู้บริหารควรพัฒนาตนเองให้มีความรู้ในการบริหารงานต่าง ๆ ในโรงเรียน รองลงมาคือ ควรเปิดโอกาสให้คณะครูและกรรมการสถานศึกษาเข้ามีส่วนร่วมในการบริหารงาน โรงเรียน และ ควรนำเอาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์เข้ามาช่วยในการบริหารจัดการงานต่าง ๆ ในโรงเรียนตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อพฤติกรรมกรรมการบริหารงานตามสภาพที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีประเด็นน่าสนใจนำมาอภิปรายผล ดังต่อไปนี้

1. ครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมกรรมการบริหารงานตามสภาพที่เป็นจริงของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เพราะว่า การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษามากรอบงานทั้ง 8 ด้าน ซึ่งประกอบไปด้วย ด้านการจัดองค์กร ด้านการจัดบุคคลเข้าทำงาน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการบริหารหลักสูตร ด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา ด้านการสั่งงานหรือการอำนวยความสะดวก ด้านการวางแผน และ ด้านการวัดและประเมินผล การเรียน นั้นหลายด้านอยู่ในช่วงของการเปลี่ยนแปลง เช่นด้านหลักสูตร ที่มีการเปลี่ยนแปลงจากหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) มาเป็นหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 การจัดการเรียนการสอนเน้นตามแนวทางปฏิรูปการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลเน้นตามสภาพจริง ซึ่งผู้บริหารจะต้องใช้ทั้งความรู้ ความสามารถ และทักษะในการบริหารต่าง ๆ นำมาใช้ในการบริหารจัดการเพื่อให้เกิดผลดีต่อทางโรงเรียน แต่ในสภาพปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการบริหารจัดการของหน่วยงานต้นสังกัด ซึ่งส่งผลกระทบต่อการบริหารงานภายในสถานศึกษาของผู้บริหารด้วย เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงในหลาย ๆ เรื่อง

ที่ส่งผลให้ผู้บริหารเกิดความลังเล ไม่แน่ใจ ทำให้ไม่กล้าตัดสินใจในการดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ ซึ่งจากปัจจัยเหล่านี้ส่งผลให้ครูผู้สอนมีความคิดเห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษามีพฤติกรรมการบริหารงานตามสภาพที่เป็นจริงโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของ กำรณ กระแสร์ (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาคุณลักษณะที่เป็นจริงของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของผู้บังคับบัญชา ศึกษานิเทศก์ และข้าราชการครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น ผลการศึกษา พบว่า ข้าราชการครู โดยส่วนรวมมีทัศนะเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริงของผู้บริหารโรงเรียน โดยรวมและเป็นรายด้านทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับมาก และไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของ อภัย ไพรสินธุ์ (2542 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาพฤติกรรมบริหารที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของหัวหน้าการประถมศึกษา อำเภอตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์ ผลการศึกษา พบว่า ผู้บริหารและครูอาจารย์ มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมบริหารที่เป็นจริง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมบริหารงานที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เพราะว่า ในยุคการปฏิรูปการศึกษา มีการเปลี่ยนแปลงในเรื่องต่าง ๆ มากมายทั้งในเรื่องของหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลการเรียน การบริหารงานบุคคล และ ตลอดจนการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ซึ่งการบริหารงานต่าง ๆ ในโรงเรียนที่กล่าวมาทั้งหมดนี้จะดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้นจะต้องอาศัยผู้บริหารที่มีความรู้ ความสามารถ มีบุคลิก ลักษณะที่จะต้องสามารถบริหารงานต่าง ๆ ในโรงเรียนตามยุคตามสมัยได้อย่างมีคุณภาพ ซึ่งจากความต้องการผู้บริหารที่มีคุณลักษณะที่เก่ง คือ มีความรู้ ทำให้ครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมบริหารงานที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ อภัย ไพรสินธุ์ (2542 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาพฤติกรรมบริหารที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของหัวหน้าการประถมศึกษา อำเภอตามความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนและครูอาจารย์ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์ ผลการศึกษา พบว่า ผู้บริหารและครูอาจารย์ มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมบริหารที่พึงประสงค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ไพโรจน์ สิงห์คำ (2542 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า ครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ อภิวัฒน์ ภูไชยแสง (2542 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า ครูผู้สอนโดยรวมมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับพิสุทธิ แก้วคำ (2541 : บทคัดย่อ) พบว่า คุณลักษณะ

ของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของครูอาจารย์ โดยรวมและรายด้านแต่ละด้าน อยู่ในระดับมาก และยังคงคล้องกับ อภิวัฒน์ ภูไชยแสง (2542 : 79-81) ที่พบว่า ครูผู้สอน โดยส่วนรวม มีทัศนะต่อคุณลักษณะของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาที่พึงประสงค์โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับพึงประสงค์มาก

3. ครูผู้สอนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการบริหารงานตามสภาพที่เป็นจริงของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานทั้ง โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เพราะว่า ในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามกรอบงานทั้ง 8 ด้าน คือ ด้านการจัดองค์กร ด้านการจัดบุคคลเข้าทำงาน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการบริหารหลักสูตร ด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา ด้านการสั่งงานหรือการอำนวยความสะดวก ด้านการวางแผน และด้านการวัดและประเมินผลการเรียน นั้น ไม่ว่าจะมีความผิดปรกติในการบริหาร เป็นอย่างไร จะดีหรือไม่ดีก็ตาม ครูผู้สอนซึ่งอยู่ในโรงเรียนเดียวกัน และเป็นผู้ที่ได้รับผลกระทบ จากพฤติกรรมการบริหารต่าง ๆ เหล่านี้ ย่อมรับรู้พฤติกรรมการบริหารอย่างทั่วถึงกัน โดยไม่จำกัด เฉพาะเพศใด เพศหนึ่ง หรือบุคคลกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเท่านั้น ซึ่งจากเหตุผลดังกล่าว ทำให้ตัวแปร เรื่องเพศไม่มีผลต่อพฤติกรรมการบริหารงานตามสภาพที่เป็นจริงของผู้บริหารสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานทั้ง โดยรวมและรายด้าน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ พิสุทธิ แก้วคำ (2541 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของครูอาจารย์ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเลย ผลการศึกษา พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา ที่ครูอาจารย์ต้องการตามทัศนะของครู อาจารย์ ชาย หญิง โดยรวม ไม่แตกต่างกัน

4. ครูผู้สอนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการบริหารงานที่พึงประสงค์ ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เพราะว่า ข้าราชการครูใน สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ต่าง ๆ ทุกคนล้วนมีความต้องการที่จะ ได้ผู้บริหารที่พึงประสงค์ เพื่อเข้ามา ทำหน้าที่ในการบริหารงานทั้ง 8 ด้าน ที่มีลักษณะเหมือนกัน คือต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ ในด้านการจัดองค์กร ด้านการจัดบุคคลเข้าทำงาน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการบริหารหลักสูตร ด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา ด้านการสั่งงานหรือการอำนวยความสะดวก ด้านการวางแผน และ ด้านการวัดและประเมินผลการเรียน เพื่อที่จะได้เข้ามาทำหน้าที่ใน การบริหารจัดการ เป็นที่ปรึกษาสำหรับครูผู้สอนในการปฏิบัติงานต่าง ๆ เพื่อขับเคลื่อนองค์กร ให้สามารถจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการศึกษาของ พิสุทธิ แก้วคำ (2541 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร โรงเรียน

ประณตศึกษา ตามทัศนะของครูอาจารย์ สังกัดสำนักงานการประณตศึกษาจังหวัดเลย ผลการศึกษา พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหาร โรงเรียนประณตศึกษา ที่ครูอาจารย์ต้องการตามทัศนะของครู อาจารย์ ชาย หญิง โดยรวมไม่แตกต่างกัน

5. ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรม การบริหารงานตามสภาพที่เป็นจริงของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้ง โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานนั้น จะต้องบริหารงานต่าง ๆ ตามกรอบทั้ง 8 ด้าน ไปในทิศทางเดียวกัน ตามกฎ ระเบียบของทางราชการ ซึ่งส่วนใหญ่ก็จะ บริหารโดยยึดตามคำสั่ง และนโยบายของต้นสังกัดเป็นหลัก ทำให้ผู้บริหารนำไปประพฤติ ปฏิบัติตาม ซึ่งพฤติกรรมในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาในแต่ละแห่งนั้น ไม่แตก ต่างกันมากนัก เพราะว่ามีข้อจำกัดในเรื่องของบริบทที่คล้ายคลึงกัน ดังนั้นครูผู้สอนใน โรงเรียนก็จะเห็นภาพพฤติกรรมการบริหารแบบเดิม ๆ อยู่อย่างนั้นไม่ว่าเวลาจะเปลี่ยนแปลง ไปก็ตาม ซึ่งจากเหตุผลต่าง ๆ เหล่านี้ทำให้ข้าราชการครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการบริหารตามสภาพที่เป็นจริงไม่แตกต่างกัน ซึ่ง สอดคล้องกับ ผลการศึกษาของพิสุทธิ แก้วคำ (2541 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาคุณลักษณะที่พึง ประสงค์ของผู้บริหาร โรงเรียนประณตศึกษา ตามทัศนะของครูอาจารย์ สังกัดสำนักงานการ ประณตศึกษาจังหวัดเลย ผลการศึกษา พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหาร โรงเรียนประณตศึกษา ที่ครู อาจารย์ต้องการตามทัศนะของครูอาจารย์ที่มีอายุราชการ 10 ปี ระหว่าง 10 – 20 ปี และ ตั้งแต่ 21 ปีขึ้นไป โดยรวมและเป็นรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

6. ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรม การบริหารงานที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เพราะว่า ในการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่าง ๆ ตามแนวทาง การปฏิรูปการศึกษานั้น ทุกคนในโรงเรียนต้องมีความสมัครสมานสามัคคีกัน ในการดำเนิน งานตามกรอบงานทั้ง 8 ด้าน ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ ซึ่งการที่จะดำเนินการภารกิจดังกล่าว ได้ นั้น จะต้องมีส่วนนำ คือผู้บริหารที่มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามกรอบงานทั้ง 8 ด้าน คือ มีความรู้ มีทักษะ สามารถที่ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ และพาคณะครูในโรงเรียนปฏิบัติ กิจกรรมต่าง ๆ ตามกรอบงานทั้ง 8 ด้านได้อย่างมีคุณภาพ ซึ่งจากความต้องการผู้บริหารที่ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ดังกล่าว ทำให้ครูผู้สอนทุกคน มีความคิดเห็น ไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งจากเหตุผล ดังกล่าวทำให้ ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็น ต่อพฤติกรรม การบริหารงานที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งโดยรวม

ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการศึกษาของ พิสุทธิ แก้วคำ (2541 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของครู อาจารย์ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเลย ผลการศึกษา พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา ที่ครูอาจารย์ต้องการตามทัศนะของครูอาจารย์ที่มีอายุราชการ 10 ปี ระหว่าง 10 – 20 ปี และตั้งแต่ 21 ปีขึ้นไป โดยรวมไม่แตกต่างกัน

8. ครูผู้สอนได้เสนอแนะความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการบริหารงานที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ข้อที่มีความถี่มากที่สุด 3 อันดับแรก คือ ผู้บริหารควรพัฒนาตนเองให้มีความรู้ในการบริหารงานต่าง ๆ ในโรงเรียนควรเปิดโอกาสให้คณะครูและกรรมการสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียน และควรนำเอาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์เข้ามาช่วยในการบริหารจัดการงานต่าง ๆ ในโรงเรียนตามลำดับ

9. ผู้บริหารยุคใหม่จะต้องมีความรู้ในเรื่องการบริหาร และความรู้ในงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานในโรงเรียน โดยจะต้องสามารถเป็นที่ปรึกษา ให้คำแนะนำช่วยเหลือข้าราชการครูในสังกัดได้เมื่อเวลาที่มีความจำเป็น ซึ่งเป็นความต้องการประการแรก ที่ครูผู้สอนได้เสนอมา ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ไพโรจน์ สิงห์คำ (2542 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา ตามความคิดเห็นของครู อาจารย์ ผลการศึกษาพบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารที่ครูอาจารย์ต้องการ คือ มีทักษะความรู้ความสามารถในการบริหาร ที่ส่วนประการที่ 2 คือ ควรเปิดโอกาสให้คณะครูและกรรมการสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียน เพราะชุมชนเป็นแหล่งทรัพยากรที่สำคัญยิ่งในการที่จะช่วยในการจัดการศึกษาร่วมกับทางโรงเรียน ทั้งในด้านงบประมาณและแรงงาน นอกจากนั้นยังสอดคล้องกับนโยบายการกระจายอำนาจในการจัดการศึกษาลงมายังท้องถิ่น ได้ช่วยกันดูแลรับผิดชอบ และจัดการศึกษาให้สนองต่อความต้องการของท้องถิ่น ส่วนประการที่ 3 คือ ควรนำเอาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์เข้ามาช่วยในการบริหารจัดการงานต่าง ๆ ในโรงเรียน ทั้งนี้เพราะคอมพิวเตอร์เป็นอุปกรณ์ที่จะช่วยในการทำงานต่าง ๆ ในโรงเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งแล้วงานเอกสารงานข้อมูลต่าง ๆ ซึ่งถ้าใช้บุคลากรทำแล้วอาจมีข้อผิดพลาดหรือเป็นการใช้บุคลากรไม่ถูกต้องกับงาน การนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการบริหารจัดการจะทำให้ครูมีเวลาเตรียมการสอนและจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ได้อย่างมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น และในขณะที่เดียวกันงานต่าง ๆ ในโรงเรียนก็จะสามารถดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพเช่นเดียวกัน ซึ่งจากข้อเสนอแนะ ที่ครูผู้สอนได้เสนอแนะมาแล้วแล้วแต่มีความเหมาะสมและเป็นไปได้ที่จะทำให้การบริหารงานของผู้บริหารเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยที่พบว่า ครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการบริหารงานตามสภาพที่เป็นจริงของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษา จึงควรที่จะปรับปรุงพัฒนาตนเองในการบริหารงานให้ดียิ่งขึ้น

1.2 จากผลการวิจัย พบว่า ครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการบริหารงานที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ดังนั้นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับพัฒนาผู้บริหาร ควรจัดฝึกอบรมให้ความรู้ และเพิ่มทักษะในการบริหารงานให้ดียิ่งขึ้น

1.3 จากผลการวิจัยครูผู้สอน ได้เสนอแนะความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการบริหารงานที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คือ ผู้บริหารควรพัฒนาตนเองให้มีความรู้ในการบริหารงานต่าง ๆ ในโรงเรียน ควรเปิดโอกาสให้คณะครูและกรรมการสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียน และควรนำเอาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์เข้ามาช่วยในการบริหารจัดการงานต่าง ๆ ในโรงเรียน ซึ่งข้อเสนอแนะเหล่านี้ล้วนเป็นกระจัดสะท้อนการทำงานได้เป็นอย่างดี ผู้บริหารควรนำไปปฏิบัติตามเพื่อพัฒนาศักยภาพในการบริหารงานของตนเองให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรวิจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในยุคปฏิรูปการศึกษา ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.2 ควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ เพื่อจะได้ข้อมูลในระดับลึก และมีความเป็นจริงมากยิ่งขึ้น

2.3 ควรวิจัยเปรียบเทียบพฤติกรรมการบริหารงานตามสภาพที่เป็นจริงของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระหว่างโรงเรียนของรัฐบาล กับ โรงเรียนเอกชน เพื่อให้ได้ข้อมูลว่ามีการบริหารที่แตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร